

'TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİ DİJİTALLEŞMEDE ÖNEMLİ BİR AŞAMA KATETTİ'

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, "Hepimizin takip ettiği Türk yükseköğretimi, pandemi sürecinde dijitalleşmede önemli bir aşama katetti. Elbette ki gelişmeye açık noktaları var. Ama akademinin dijital dünyada elde ettiği birikim, yükseköğretimin geleceğini ve yönetimini ciddi olarak etkileyecek niteliktedir" dedi.

Saraç, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen 2020-2021 Yükseköğretim Akademik Yılı Açılış Töreni'nde yaptığı konuşmada, bilim ve teknolojiye baş döndürücü gelişmelerin toplumun beklentileri ve ihtiyaçlarını yeniden şekillendirdiğini, YÖK'ün bu değişim ve dönüşüme hayata geçirdikleri yeni ve yenilikçi proje ve icraatlarla ayak uydurduğunu belirtti.

Toplumsal beklenti ve taleplerdeki değişimlere bağlı olarak geçmişte oluşturulan bazı kurumların yapı ve fonksiyonlarında zaman içinde değişmelerin kaçınılmaz olduğunu ifade eden Saraç, bu bağlamda son yıllarda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da verdiği destekle YÖK'ün artık yeni bir yapıya dönüştüğünü dile getirdi.

Bir kurumun dıştan müdahalesiz kendisini dönüştürmesinin zor olduğu şeklinde yaygın kanaat bulunduğuna işaret eden Saraç, fakat bazen kurumların kurumsal değişim ihtiyacını hissederek dıştan müdahale gerekmesinin bunu planlayıp gerçekleştirildiğini söyledi.

Kamu yararını ve çıkarını, kurumsal ve bireysel çıkarların ötesinde ve önünde görenlerin kurumsal değişimi bizzat kendilerinin arzu ettiğine ve bunu gerçekleştirme için çalıştığını dikkati çeken Saraç, "YÖK olarak son 5-6 yıl içindeki icraatımızla bu zoru başarmak üzere olduğumuzu rahatlıkla ifade edebiliriz. Geçmişte kalan müdahaleci YÖK'ten şikayetler, ortaya koyduğumuz uygulamalarımızla, yetki paylaşımı ve

yetki ftp://birlik-renkayrim%40birlikgazete.com@birlikgazete.com/RENK/yapilanlar/11%20SAYFA/sf9%2011%20yektaya%20sara%20E7.jpg devirleri sonrasında artık kalkmıştır" diye konuştu.

Saraç, son dönemde YÖK'ün dışından yapılan anketlerin öğrenci ve öğretim üyesi

nezdinde YÖK'e duyulan güvenin gittikçe artarak yüksek oranlara ulaştığını gösterdiğini belirtti.

"ÖĞRETİM ÜYELERİ AÇIK ARA KADINLARDAN OLUŞACAK"

Kadın öğretim elemanı sayısının 2003'te toplam öğretim elemanının yüzde 38'i iken

bugün bu oranın yüzde 45'e yükseldiğini bildiren Saraç, şunları kaydetti:

"Bugünün araştırma görevlileri yarımın öğretim üyeleridir. 2003'te 27 bin 380 araştırma görevlisinin yüzde 42'si kadın iken bugün bu oran, yüzde 51'in üstüne çıktı. Araştırma görevlilerinin 26 bin küsuru kadındır, 24 bini erkektir. Yani yarınsından çoğu kadındır. Diğer bir ifadeyle son yıllardaki bu artış önümüzdeki bir iki yıl daha sürerse beş yıl içinde öğretim üyelerinin açık ara kadınlardan oluştuğu bir yükseköğretim sistemi söz konusu olacaktır. Hukuk alanından bir örnek verelim. Hukuk alanında 2003 yılında yüzde 24 olan kadın öğretim üyesi oranı, bugün yüzde 38'e yükseldi. Daha da dikkat çekici olan ise hukuk fakültelerindeki araştırma görevlilerinin de şu an yarınsından çoğunun, yüzde 52'sinin, kadın olması. Bu araştırma görevlileri öğretim üyesi olduklarında, yani dört beş yıl sonra bütün akademiye olduğu gibi hukuk fakültelerinde de kadın akademisyen sayısının erkeklerden fazla olacağı açıktır."

Saraç, yakın bir gelecekte, yani 4-5 yıl içinde kız öğrencilerin ve kadın öğretim üyelerinin çoğunlukta bulunduğu bir yükseköğretim sistemi oluşacağını kesin gördüğünü ifade etti.

YÖK Gelecek Projesi ile Türkiye'de ilk defa başarılı bölümlerin, akademik kadro takviyesiyle ödüllendirilmeye başlandığını hatırlatan Saraç, şöyle devam etti:

"İnşallah bu ay sonuna doğru yine üniversite akademik personel istihdamına yeni bir vizyon kazandıracak olan YÖK Kariyer-Liyakat Projesi'ni hayata geçireceğiz. Liyakat sahibi nitelikli doktora öğrencilerimiz ile üniversitemizi ülkemizde ilk defa uygulanan bir kurgu ile eşleştireceğiz. YÖK Gelecek Projesi de YÖK 100/2000 Projesi gibi aslında bir Türkiye projesidir. Ülkemizin bilim hayatına yön verecek bir projedir."

Saraç, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgının dünyada yükseköğretim, eğitim-öğretim sistemlerini derinden etkilediğini, öğrenme, öğretme ve iletişim yöntemlerini yeniden şekillendiğini dile getirdi.

Dünyada neredeyse bütün üniversitelerin, salgın takiben birkaç gün içinde yüz yüze eğitimin vazgeçip, dersleri çevirim içi ortama aktarmak zorunda kaldığını anımsatan Saraç, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Bugünlerde de yüz yüze eğitim dönem pek çok üniversite görülen vakalar dolaşısıyla tekrar online eğitime dönüyorlar. Yükseköğretim Kurulu olarak, Mart 2020'den bu yana üniversite yönetimlerimiz ve diğer paydaşlarımızla birlikte aldığımız esnek kararlarla, Sağlık Bakanlığımızın tavsiyeleri çerçevesinde yükseköğretime ilişkin bütün süreçleri dinamik süreçler şeklinde yürütmekteyiz. YÖK olarak bu dönemde, sisteme kazandırdığımız hibrit/karma öğretim modelinin ve üniversitemizin bu dönemdeki olağanüstü çabalarının bugünün sorunlarını çözmekten daha da öte bir noktada yükseköğretimimize ve ülkemize kalıcı fayda sağlama hedefliyoruz."

Yekta Saraç, küresel salgından önce, 2019'da başlattıkları "Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi"ni bu dönemde daha da geliştirip genişlettiklerini söyledi.

"EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ESAS OLAN ÖRGÜN, YANI YÜZ YÜZE EĞİTİMDİR"

Çevirim içi eğitimi, zor zamanlara has bir konu olarak değil Kovid-19 salgını döneminden 1,5 yıl önce başlattıkları "Dijital Dönüşüm Projesi" kapsamında, eğitime bir sistem ve yöntem farklılaşması, paradigma değişikliğinin temel bir unsuru olarak ele aldıklarına işaret eden Saraç, şu açıklamalarda bulundu:

"Hepimizin takip ettiği Türk yükseköğretimi, pandemi sürecinde dijitalleşmede önemli bir aşama katetti. Elbette ki gelişmeye açık noktaları var. Ama akademinin dijital dünya-

da elde ettiği birikim, yükseköğretimin geleceğini ve yönetimini ciddi olarak etkileyecek niteliktedir. Eğitim ve öğretimde esas olan örgün, yani yüz yüze eğitimidir. Fakat bütün dünya gibi Türkiye'de yükseköğretimin durmaması, öğrenme ve öğretme sürecinin kesintiye uğramaması için bu imkandan yararlanılıyor."

Saraç, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hitaben, "Sizin liderliğinizde ülkemiz, diğer alanlarda olduğu gibi yükseköğretimde de bu zor süreci inşallah en az hasarla atlatacağız," dedi.

YÖK Başkanı Saraç, yükseköğretimin dijital dünyanın bilgiye ulaşmayı kolaylaştırdığını ve başkaca pek çok imkan sunduğunu belirtti.

Bununla birlikte online eğitimin, kendi içinde, toplumdaki sınıfsal farklılıkları derinleştirme tehlikesini de barındıracağına dikkati çeken Saraç, şunları söyledi:

"Yeni YÖK olarak özellikle 2006'dan sonra kurulan üniversitemizi özel bir hassasiyetle kurumsal olarak destekliyoruz. Dijital Dönüşüm Projesimizin merkezine bu üniver-

siteleri koyduk. Onlar için yeni ve yenilikçi programlar başlattık."

Saraç, Erdoğan'a hitaben "Sizin ülkemiz için koyduğunuz yüksek hedeflere ulaşmak için ülkemizin küresel bir güç olma yolundaki yürüyüşüne katkı sağlamak için bilim dünyasının tekellerini yıkmak, bu vatan ve toplum için bilimsel faaliyetler yapmak, bilim emperyalizmine yenilmemek, eğitimde sosyal adalet ve fırsat eşitliğini sağlamak için gayret göstermeye ve çalışmaya devam edeceğiz" diye konuştu.